

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Ev. broj: PRS 09-01/20-26

Ur. broj: 12-20-03

Zagreb, 30. srpnja 2020.

Ministarstvo zdravstva
pisarnica@miz.hr

Ministarstvo zdravstva
Kabinet ministra
kabinet@miz.hr
n/p g. Vili Beroš, ministar

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
ravnateljstvo@hzjz.hr
n/p g. Krunoslav Capak, ravnatelj

Predmet: Pratlja na porodu za roditelje za vrijeme epidemije virusa COVID-19

– preporuka, *daje se*

Poštovani gospodine Beroš,

Poštovani gospodine Capak,

Zahvaljujemo Vam na naporima koje ulažete u reguliranje pružanja zdravstvenih usluga ženama u području reproduktivnog zdravlja za vrijeme trajanja pandemije virusa COVID-19 i što se žurno reagirali povodom preporuke (9.4.2020.) koju smo Vam uputili vezano uz problematiku primjene carskog reza pri porodu u javno-zdravstvenim ustanovama. Prateći nove smjernice i preporuke koje izdaju nadležna tijela, utvrdili smo da je do danas izdan niz naputaka za postupanje zdravstvenih ustanova i djelatnika/ca koji se neposredno ili posredno odnose na pružanje zdravstvene skrbi za trudnice i roditelje, a objavljeni su na mrežnim stranicama [Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo](#), [Hrvatskog društva za ginekologiju i opstetriciju](#) i [Hrvatskog društva za perinatalnu medicinu](#).

Vežano uz problematiku pratnje za roditelje pri porodu, na znanje smo zaprimili dopis udruge Roda – Roditelji u akciji upućen Ministarstvu zdravstva (12.5.2020.), u kojem se traži otvaranje zdravstvenih ustanova za pratnju na porodu i boravak uz bolesno dijete. Navodi se da pratnja na porodu nije dopuštena u većini rodilišta (22 od ukupno 29) te da neka od njih inzistiraju na uvjetu pohađanja trudničkih tečajeva, unatoč tome što se ti tečajevi nisu održavali od ožujka. Budući da zdravstvene ustanove od takve prakse nisu odstupile, udruga Roda organizirala je [konferenciju za medije](#) (1.7.2020.) na kojoj je zatražila ukidanje zabrane pratnje na porodu i zabrane boravka roditelja uz bolesno dijete tijekom bolničkog liječenja. U svrhu ispunjenja drugo-navedenog zahtjeva udruga je pokrenula [peticiju](#), prikupivši više od 50.000 potpisa, a zahtjev je podržala i Pravobraniteljica za djecu. Ekspertna skupina Ministarstva zdravstva je nakon toga donijela je odluku o ograničenom dopuštanju posjeta djeci. Za razliku od ukidanja apsolutne zabrane boravka roditelja uz bolesno dijete, čini se da je zabrana pratnje za roditelje u dijelu zdravstvenih ustanova i dalje na snazi.

Razmatrajući problematiku zabrane pratnje roditeljama na porodu u zdravstvenim ustanovama, Pravobraniteljica je izvršila uvid u relevantne smjernice i naputke nadležnih institucija:

- [S2K smjernice za postupanje kod sumnje ili kliničkih znakova koronavirusne infekcije u trudnoći](#) (16.3.2020.)
- [Protuepidemijske mjere za zdravstvene ustanove, djelatnike i posjetitelje](#) (31.3.2020.)
- [Naputak za zdravstvene ustanove namijenjen bolesnicima i osobama u pratnji](#) (31.3.2020.)
- [Smjernice za zbrinjavanje trudnica za vrijeme trajanja pandemije COVID-19](#) (10.4.2020.)
- [Informacije za zdravstvene djelatnike o zarazi korona virusom u trudnoći](#)
- [Pristup posjetiteljima u bolničke ustanove](#) (7.6.2020.)
- [Upute za djelatnike zdravstvenih ustanova, pacijente i posjetitelje tijekom epidemije COVID-19](#) (21.06.2020.) .

Iz svih dostupnih informacija proizlazi da posjetiteljima i osobama u pratnji pacijentica ne bi trebao biti potpuno zabranjen pristup zdravstvenim ustanovama za vrijeme pandemije virusa COVID-19, već su za njih propisana određena ograničenja i protuepidemijske mjere, kao što su propisana i za zdravstvene djelatnike i pacijente/ice.

Međutim, prema recentnim podacima udruge Roda ([podaci od 9.6.2020.](#)), praksa zdravstvenih ustanova je raznolika, te je u dijelu njih i dalje na snazi zabrana pratnje za roditelje pri porodu. To je nastavak pretjerano restriktivne prakse dijela rodilišta u Hrvatskoj koja i prije pojave pandemije virusa COVID-19 nisu bila senzibilizirana za taj aspekt zdravstvenih usluga te su roditeljama uskraćivala pravo na izbor pratnje pri porodu, usprkos tome što je Vlada Republike Hrvatske u Nacionalnom programu za zaštitu i promicanje dojenja 2018.-2020. to označila prioritarnom aktivnošću koja se treba uvesti u sva rodilišta (o toj problematici smo detaljno izvijestili Hrvatski sabor u Izvješću o radu za 2019. godinu, str. 263.-266.).

S obzirom na očiglednu neusklađenost u postupanju zdravstvenih ustanova i raspršenost informacija o regulaciji pratnje za roditelje i druge pacijente/ice za vrijeme pandemije COVID-19 u različitim naputcima i smjericama, tijelima u naslovu temeljem čl. 23. st. 1. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 138/12 i 69/17) dajemo p r e p o r u k u da izrade poseban naputak za zdravstvene ustanove kojim bi se definirao protokol njihovog postupanja u odnosu na pratnju roditeljama (i drugim pacijentima/cama) ili da zdravstvenim ustanovama koje pratnju u potpunosti zabranjuju ukažu na preporučenu praksu.

Molimo Vas da nas u skladu s člankom 23. st.2. Zakona o ravnopravnosti spolova povratno obavijestite o Vašem postupanju u skladu s preporukom.

S poštovanjem,

**PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Višnja Ljubičić, dipl. iur.

Dostaviti:

- naslov
- arhiva

Na znanje:

- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti, epidemiologija@hzjz.hr
- RODA - Roditelji u akciji, roda@roda.hr

Preobraženska 4/I
10 000 Zagreb
Hrvatska

tel: ++385 (0)1 48 48 100
++385 (0)1 48 28 033

fax: ++385 (0)1 48 44 600
e-mail: ravnopravnost@prs.hr
<http://www.prs.hr>